

KRISTNA
FREDS
RÖRELSEN

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING 2016

Foto: Elin Lundell

Identitet

Kristna Fredsrörelsen är en ickevåldsrörelse som arbetar för fred och rättvisa. Vi är djupt förankrade i den ekumeniska rörelsen och stödjer trosbaserat engagemang. Tillsammans med fredsaktörer i världen arbetar vi för ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva.

Var och en som delar detta mål kan bli medlem. Vid årsmötet, Kristna Fredsrörelsens högsta beslutande organ, anger medlemmarna riktning och ramar för verksamheten, samt väljer styrelse.

Mångas ickevåldsenngagemang är trosbaserat. Det är en styrka och en tillgång som Kristna Fredsrörelsen vill stödja och

uppmuntra. Men Kristna Fredsrörelsen är inte begränsad till en särskild religiös tradition eller livsåskådning. Verklig fred, rättvis fred, förutsätter att alla goda krafter samverkar. Respekt för och bejakande av mångfald är grundläggande i en ickevåldskultur.

Kristna Fredsrörelsen ingår som *The Swedish Fellowship of Reconciliation*, SweFOR, i *The International Fellowship of Reconciliation*, IFOR, det Internationella Försoningsförbundet, också det grundat 1919 och med ett åttioatal medlemsorganisationer i mer än femtio länder, i alla världsdelar. Det globala perspektivet är en omistlig del av Kristna Fredsrörelsens identitet.

Uppdrag

Att kontinuerligt och på olika sätt, både inom och utanför rörelsen, möjliggöra utbildning, lärande, reflektion och konkret handling är en av Kristna Fredsrörelsens viktigaste uppgifter.

Kristna Fredsrörelsens uppdrag är att utrötta den och hela tiden utifrån samtidens särskilda förutsättningar och krav verka för en värld fri från våld, såväl väpnat våld som våld i form av förtryck, orättvisor och miljöförstöring; såväl individuellt som strukturellt våld. Det handlar om ett genomgripande förändringsarbete för fred och rättvisa med ickevåld som bärande princip. Icke-våld bygger på övertygelsen om alla människors lika värde och värdighet. Det handlar om att möta människor med respekt och att sträva efter dialog och samarbete.

Formerna för medlemsengagemang utvecklas ständigt. Nätverk, grupper och lokalföreningar är en nödvändig förutsätt-

ning för Kristna Fredsrörelsens verksamhet, men förändringsarbetet för fred och rättvisa är inte begränsat till Sverige. Vi blir allt mer beroende av varandra globalt och samverkan och solidaritet över gränser är en självklarhet i ickevåldsarbetet.

I Sverige lever många som har direkta personliga band till och erfarenheter av områden i världen som är särskilt konfliktutsatta, och som vill vara med och förändra. Genom internationella sammanhang får vi dessutom inspiration och stöd till arbetet lokalt i Sverige. De lokala och globala verksamheterna stöder ömsesidigt varandra.

Många har gått före i ickevåldskampen, som Martin Luther King och Rosa Parks. Genom vad de vågade säga och vågade göra, i det stora och i det lilla, fortsätter de att inspirera nya generationer, i nya tider och sammanhang.

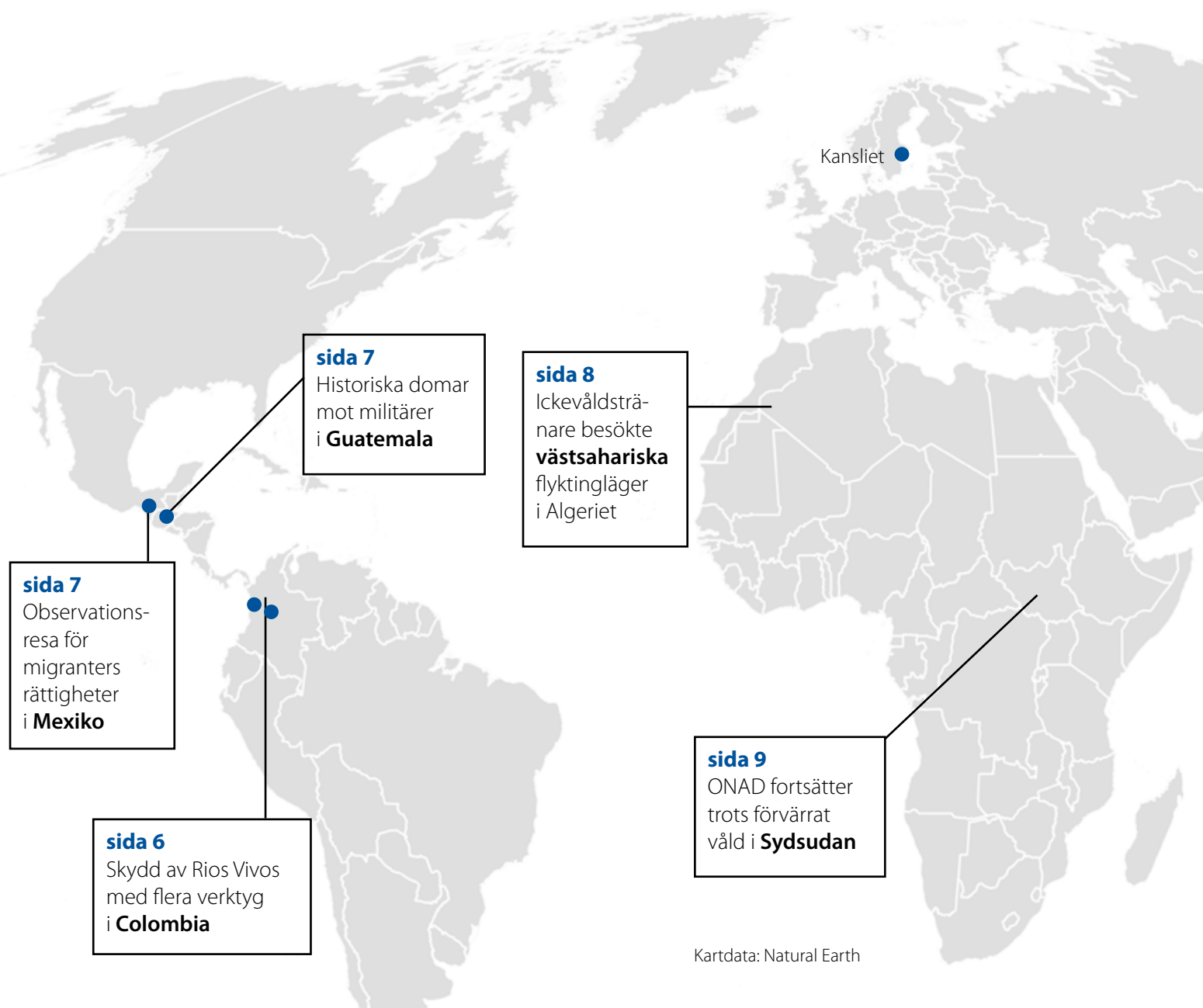
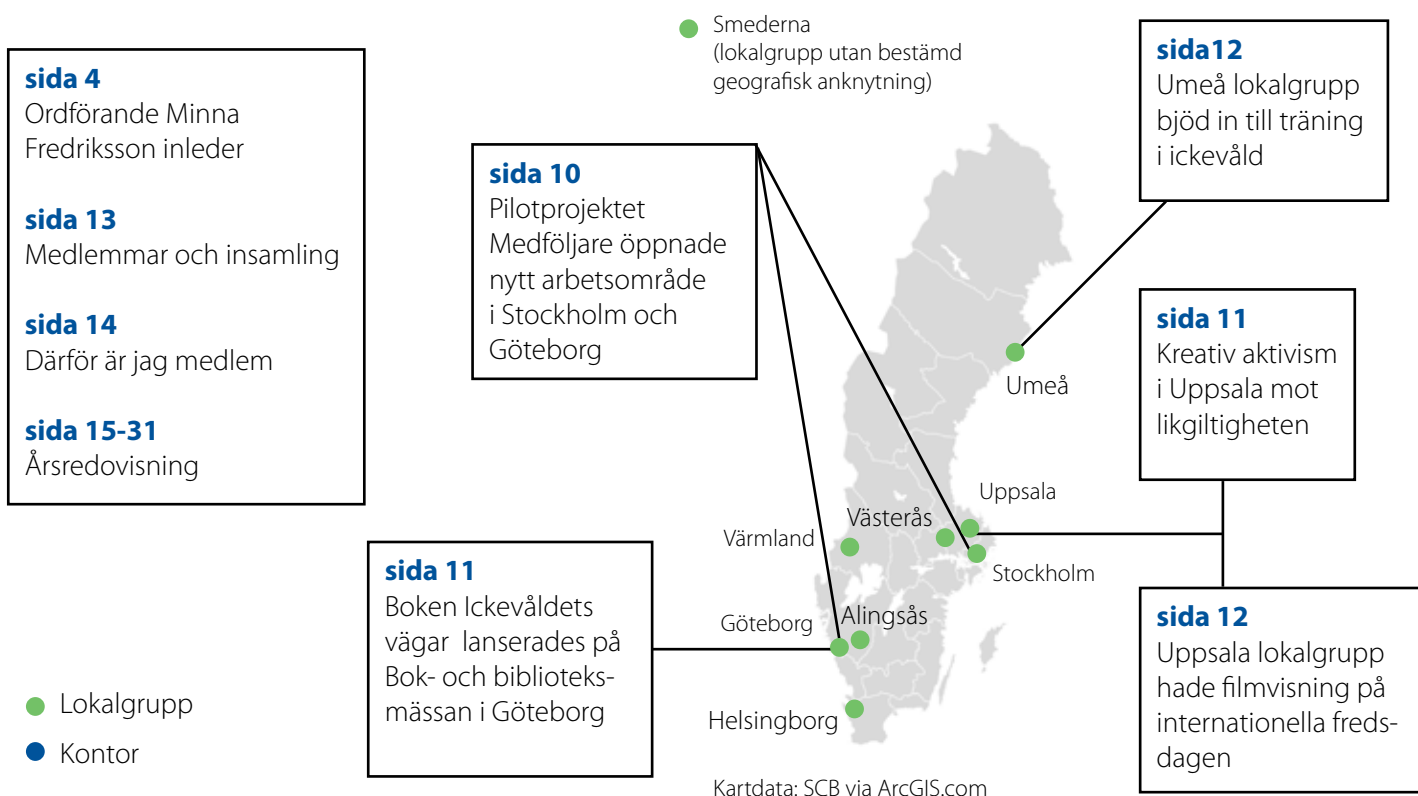
Historia

Kristna Fredsrörelsen bildades år 1919 som Svenska Världsfredsmissionen. Bakgrunden var erfarenheterna efter Första världskriget. Det hade varit mer omfattande och förödande än något tidigare krig i Europa. Krigsföringen byggde på massmobilisering och allmän värnplikt.

Medan nationalkyrkorna stod sida vid sida med krigsmakterna såg rörelsens grundare det som oförenligt med kristen tro att bära vapen och delta i krig. Vapenvägran – en civil olydnadshandling som inte sällan straffades med fängelse – blev ett viktigt sätt att ta ställning. Och redan då protesterade vi mot den svenska vapenexporten.

Mycket har förändrats under åren. 1977 bytte organisationen namn till Kristna Fredsrörelsen. Den allmänna värnplikten lades på is, i Sverige och i många andra länder, men tinades sedan upp igen. Samtidigt fortsätter vapenindustrin att växa. Kri-gen finner nya men inte mindre dödliga former.

Utgångspunkten för Kristna Fredsrörelsens arbete är lika relevant idag som i rörelsens begynnelse: allmän och total nedrustning och en värld fri från våld.

En kreativ rörelse

Praktiska exempel på fredsbyggande efterfrågas som svar mot det ökade våldet, skriver Kristna Fredsrörelsens ordförande Minna Fredriksson.

2016 VAR ETT ÅR då krigen och våldet tydligt påverkade politiken, ekonomin, människosynen och mänskliga relationer. Antalet människor på flykt var på historiskt höga nivåer och omvärldens oroligheter och flyktingvåg kändes även i Sverige. Med utgångspunkt i vår metod för internationell medföljning i Latinamerika startade vårt interreligiösa pilotprojekt Medföljare i Sverige.

Samtidigt fortsatte FN och världens regeringar lanseringen av den globala utvecklingsagendan Agenda 2030 under pompa och ståt över jorden. Världen hade enats om en gemensam väg mot en bättre framtid för alla. Firandet följdes dock snabbt av en kritisk debatt om hur dessa mål ska nås i en värld med ökade våldsnivåer och påpnade konflikter.

För Kristna Fredsrörelsen kopplas denna motsättning mellan den ambitiösa utvecklingsagendan och förvärrade konflikter till själva kärnan i vår rörelse. Vi är en ekumenisk ickevåldsrörelse som konsekvent betonat och påvisat kopplingen mellan fred och människors möjligheter att utvecklas och leva ett värdigt liv. Våra olika arbetsområden - som till exempel skydd av människorättsförsvarare, stöd till fredskämpar och opinionsskapande för militär nedrustning - utgår alla från denna insikt.

FÖR ATT OMVANDLA Kristna Fredsrörelsens relevans till faktisk förändring behövs en välfungerande organisation. Vi kraft kommer sammantaget från våra olika delar: lokalgrupperna, medlemmarna, våra aktivistnätverk, styrelsen, kansliet och personalen utanför Sverige. Var och en av oss är med och omvandlar våra målsättningar till faktisk förändring. Tillsammans har vi alla bidragit till att det som i början av året var planer har blivit de resultat som redovisas i denna verksamhetsberättelse. Styrelsen har i nära samarbete med generalsekreteraren jobbat för att stärka organisationens strukturer. Bland annat så har lokalgruppernas behov utvärderats. Slutsatsen är att rörelsen har många aktiva medlemmar som genom lokalgrupperna, men också självständigt, agerar och skapar förändring. Mot bakgrund av det dystra världsläget så känner jag mig otroligt stolt

över mångfalden av resultat som vi redovisar. Det råder inget tvivel om att vi är en kreativ ickevåldsrörelse. Kristna Fredsrörelsen sitter inte och väntar på möjligheter – vi skapar dem!

STYRELSEN HAR UNDER året haft stort fokus på att möjliggöra en god start för vår nya generalsekreterare och hennes insats för att utveckla och stärka vårt kansli och landkontoren i Latinamerika. En av utmaningarna för organisationen har under en tid varit den höga personalomsättningen, och styrelsen har stöttat generalsekreteraren i att identifiera orsaker och att utforma åtgärder. Vad gäller Kristna Fredsrörelsens strategiska inriktning så genomlyste styrelsen tillsammans med kansliet under en dag vårt nya policydokument, som konkretiserar vår idégrund. Genom den okonventionella metoden "policy bingo" skapades utrymme för både eftertanke, diskussion och skratt. Styrelsen har också under året sett över Kristna Fredsrörelsens medlemskap i olika nätverk och samarbeten. Diskussionen om rörelsens finansieringsstrategi har fortgått och det har utkristalliserats idéer om hur rörelsen expertis inom bland annat ickevåld och konfliktkänslighet eventuellt kan användas mer strategiskt för att öka intäkterna på sikt.

JAG SER FRAMFÖR MIG att rörelsen det kommande året kommer att öka i relevans. Röster och praktiska exempel på fredsbyggande efterfrågas som svar mot det ökade våldet. Kristna Fredsrörelsen har gott om kraft och erfarenhet att svara upp mot detta behov och förhoppningsvis kan vårt arbete locka till sig fler människor som vill engagera sig mot våld och krig. Med detta vill jag uppmana alla medlemmar, lokalgrupper, personal och styrelse att fortsätta visa på fredens väg i handling och ord. Var förändringen du vill se i världen. För alla era insatser och till alla som finansierat vår verksamhet under 2016 säger jag stort tack!

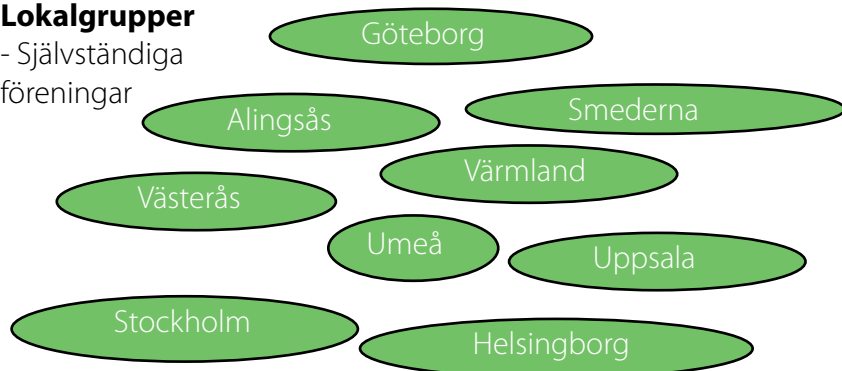

Foto: Martina Holmberg

Kristna Fredsrörelsens universum

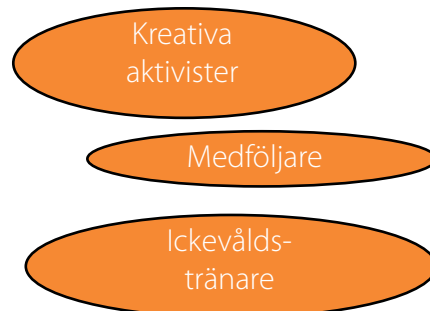
Lokalgrupper

- Självständiga föreningar

Aktivistnätverk

- Resultat av tidigare utbildningar
- Behöver inte vara medlemmar

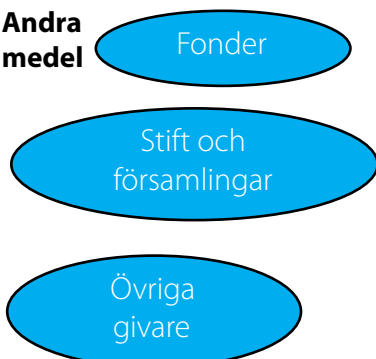
Medlemmar

- Drygt 1 000 st

Styrelse

- Väljs av medlemmarna på årsmötet
- Arbetsutskott
- Ekonomiråd

Andra medel

Kansli

- Ledning och ekonomi
- Kommunikation, utbildning, rörelse
- Internationellt arbete
- Ca 12 anställda

Guatemala

Colombia

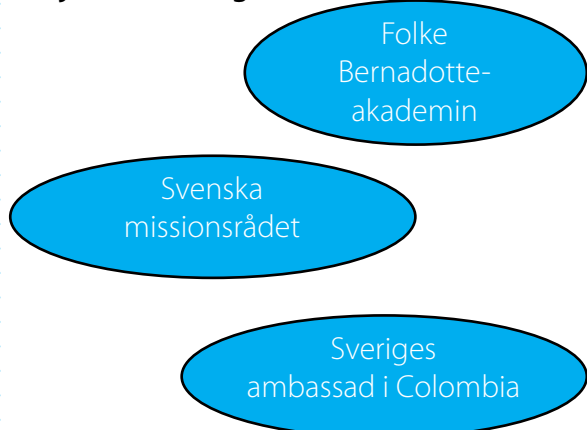
Mexiko

Medföljda människorättsförfvarare
Ca 20 organisationer

Preventiv närvaro / Medföljning

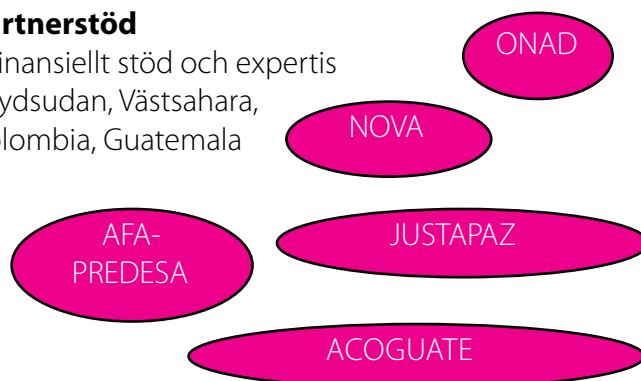
- Skydd av människorättsförfvarare
- Fyra kontor i tre länder, ca 23 anställda

Projektansökningar

Partnerstöd

- Finansiellt stöd och expertis
- Sydsudan, Västsahara, Colombia, Guatemala

Flera vägar till bra skydd

Kristna Fredsrörelsens arbete på flera fronter gav resultat för miljöorganisation.

År 2015 fick Kristna Fredsrörelsen en förfrågan från *Movimiento Ríos Vivos Antioquia* om medföljning, med andra ord att bidra till dess säkerhet. *Ríos Vivos* organiserar samhällen i närheten av Colombias största vattenkraftverk: *Hidroituango* i regionen *Antioquia*.

— Projektet har lett till omfattande kränkningar av mänskliga rättigheter kopplade till säkerhetsarrangemanget runt bygget, säger Maria Guerra, Kristna Fredsrörelsens koordinatör i Colombia.

De svenska företagen Atlas Copco och Scania levererar utrustning och servicepersonal till det konsortium som bygger kraftverket.

Ríos Vivos har utsatts för en rad hot från olika väpnade aktörer och varit ständig stigmatiserad av myndigheter.

— Som första steg stärkte vi våra kontakter med lokala, nationella och internationella aktörer, och understrykte legitimiteten i *Ríos Vivos* arbete. Framför allt syns resultaten vid möten med militären, där vår närvaro innebär att mötena sker respektfullt och vänligt, säger fredsobservatören Åsa Svensson.

Myndigheterna har efter dessa möten gjort konkreta åtgärder, till exempel att på kommunnivå skapa ett lokalt forum för att kunna tala om effekterna av gruv- och vattenkraftsverken i området.

Kristna Fredsrörelsen har också underlättat för en av ledarna inom *Ríos Vivos* att resa till Geneve för möten med olika FN-organ. Bland annat gjordes en överenskommelse med specialrapportören för internflyktingar.

Även den fysiska närvaron har haft en direkt effekt på *Ríos Vivos* handlingsutrymme.

— Det fanns inte en enda militär checkpoint under resan. Detta har aldrig hänt förut. Kristna Fredsrörelsen har en avskräckande effekt, säger en medlem i *Ríos Vivos*.

Foto: Majja Nilsson

Fysisk medföljning av *Movimiento Ríos Vivos Antioquia* under juli 2016 i kommunen *Peque*.

Människorättsförsvare nyckel till hållbar fred

Preventiv närvaro, även kallad internationell medföljning, är en metod för att skydda civila i områden med våldsamt konflikt.

Människorättsförsvare är en nyckel till hållbar fred, bland annat eftersom de bidrar till att hålla konfliktens parter ansvariga för begångna brott, försvarar offrens rättigheter, stärker den sociala väven och genom sin dokumentation bidrar till det historiska minnet.

Kristna Fredsrörelsen tillämpar metoden genom fyra arbetsområden:

Fysisk medföljning. Att närvara vid särskilt utsatta situationer, som resor och viktiga möten.

Politisk medföljning. Möten med nationella myndigheter (MR-ombudsman, militär, etc) och internationella samfundet (ambassader, FN-organ, etc).

Informationsspridning. Publicera information om människorättsförsvarens arbete, hoten mot dem och arbetet för att skydda dem.

Säkerhetsutbildningar. Workshops där deltagarna får hjälp att skapa egna säkerhetsstrategier.

Foto: Miriam Steinhach

Historisk dom mot militärer

I januari 2016 dömdes två personer som tillhört den guatemalanska militären för brott mot mänskligheten, mord och påtvingade försvinnanden för sin inblandning i fallet *Sepur Zarco*. Under sex månader med början 1982 hölls elva kvinnor som sexslavar på militärbasen *Sepur Zarco*.

Detta är första gången i världen som före detta militärer döms för sexuellt våld under väpnad konflikt av en nationell domstol. Kristna Fredsrörelsen har observerat rättegången och stöttat de drabbade kvinnorna. Domen har överklagats.

Medföljd hyllad vid Fredspriset

Vid utdelningen av Nobels Fredspris i Oslo hyllade Colombias president Juan Manuel Santos konfliktens offer för deras vilja att förlåta. Han lyfte särskilt fram Leyner Palacios, medföljd av Kristna Fredsrörelsens fredsobservatörer i Chocó, som deltog vid prisceremonin.

Leyner Palacios är ledare för en kommitté av överlevare och anhöriga till offren för en massaker i kommunen *Bojayá* där närmare 80 människor dödades.

Framsteg i kamp mot gruvbolag

En överdomstol i Kanada har för första gången gått vidare med en rättsprocess som handlar om människorättskränkningar utförda av ett kanadensiskt företag utanför landets gränser. Gruvbolaget *Tahoe Resources* anklagas för att vara ansvariga för att deras säkerhetsvakter skjutit och skadat demonstranter utanför gruvan *El Escobal* år 2013.

Kristna Fredsrörelsen har medföljt flera av målsägarna i fallet.

Gränsöverskridande karavan för migranter

Fredsobservatörer bidrog till att en observationsresa längs Mexikos södra gränsområden kunde genomföras säkert.

Observationsresan, som gick under namnet *Misión Internacional de Observación de Derechos Humanos (MODH)* inleddes den 9 november i Guatemala City och avslutades en vecka senare på centrala torget i *San Cristóbal de las Casas*, Chiapas, Mexiko. Bland de 30 observatörerna fanns representanter från EU, från internationella och nationella organisationer samt akademiker.

Under färden mötte de mer än 70 organisationer och kollektiv samt runt 1 600 personer som fallit offer för tvångsflyttningar, för våld mot migranter eller flyktingar, eller för könsrelaterat våld.

Foto: Valentina Barchiesi

Vid järnvägsspåren.

ar av mexikanska och amerikanska myndigheter, sa Enrique Vidal från den mexikanska organisationen *Voces Mesoamericanas*, som medföljs av Kristna Fredsrörelsen.

I en rapport som Kristna Fredsrörelsens kontor i Mexiko publicerat framgår att de som arbetar med migranternas rättigheter löper höga risker att utsättas för hot och våld. Så även under observatörsresan. På båda sidor av gränsen utsattes deltagarna för övervakning och hotfullt beteende av säkerhetsstyrkor, skrev organisationerna i ett pressmeddelande.

— Genom vår närvaro och förberedande arbete i form av bland annat stöttning i utarbetandet av observationsresans säkerhetsprotokoll bidrog vi till att det inte blev värre, säger Valentina Barchiesi, fredsobservatör för Kristna Fredsrörelsen.

Vi bidrog till att det inte blev värre

Valentina Barchiesi, fredsobservatör som deltog i resan.

— Många av de personer som migrerar från Honduras eller El Salvador idag flyr systematiskt och livshotande våld. Trots detta erkänns de inte som flyktingar.

På utbyte i Västsahara

För första gången besökte ickevåldstränare från Kristna Fredsrörelsen samarbetsorganisationer i västsahariska flyktingläger.

Besöket ägde rum i november med nio tränare samt kanslipersonal.

— Syftet var att ge delar av Kristna Fredsrörelsens nätverk av ickevåldstränare, som består av ett 70-tal personer, utökade kunskaper i hur ickevåldsmetoder används som motstånd under ockupation och våldsam konflikt, kunskaper de sedan tar vidare, säger Kerstin Bergeå, utbildningsekreterare på Kristna Fredsrörelsens kansli.

Flyktinglägren i Algeriet har funnits i omkring 40 år.

Efter att ha tillbringat en vecka tillsammans med partnersorganisationerna AFAPREDESA och NOVA för att inspireras och lära av varandra åkte deltagarna hem med stärkt kompetens. För ickevåldstränaren Jenny Holmqvist var det en givande upplevelse.

— Att jag fått berika mitt liv med en ny erfarenhet, som dessutom inte många andra varit med om, och man får berätta om det. Två flugor i en smäll då man kan sprida information om konflikten. Det är ändå lite obehagligt att det är så få som vet om situationen, säger hon.

// Obehagligt att de är så få som vet om situationen

Jenny Holmqvist, ickevåldstränare på besök i lägren.

Med på resan var också Kristna Fredsrörelsens generalsekreterare Lotta Sjöström Becker.

— Jag fick uppleva vilken skillnad vi gör för människorna som är engagerade i våra partnerorganisationer. Vi injicerar dem med en vitaminsdos av hopp och idéer. Själva åker vi hem med väskorna fulla av konkreta exempel om att ickevåld gör skillnad.

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Abida Mohamed Buzeid, ordförande i NOVA, delger sin vision om att bygga den värld vi vill se, här och nu. Abida understryker att ungdomarna har en nyckelroll för utvecklingen.

Utvärdering: NOVA har unik roll

Nova konstateras vara en innovativ, ickevåldslig kraft som byggs upp av unga.

I höstas avslutade den externa utvärderare som analyserat Kristna Fredsrörelsens stöd till ungdomsorganisationen NOVA sitt arbete.

— Utvärderingen visar på NOVA:s mycket höga relevans och unika roll i flyktinglägren som en innovativ, ickevåldslig

våldslig kraft som byggs av unga. NOVA har också som fristående ickevåldsgrupp kunnat nå ut med den västsahariska frågan till internationella aktörer och institutioner, bland annat olika FN-organ, på ett sätt som Polisarioanknutna organisationer normalt haft svårare att göra, säger Victoria Enström, programsekreterare ansvarig för partnerstödet till NOVA.

Utvärderaren konstaterar också att NOVA och Kristna Fredsrörelsen har en särskild relation som i NOVA:s ögon inte bara bygger på ekonomiskt samarbete, utan på gemensamma värderingar.

— Det är viktigt att hålla i minnet, särskilt som vårt direkta ekonomiska stöd till NOVA är ganska litet och att en stor del av resultaten av samarbetet kommer genom andra typer av stöd, så som kapacitetsstärkande från Sverige och att möjliggöra deras och vårt påverkansarbete mot svenska och internationella aktörer, säger Victoria Enström.

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Samvetsvägrare försvarade freden

Ett nätverk av samvetsvägrare som Kristna Fredsrörelsen varit med om att bygga upp blev en drivande kraft bakom mobiliseringen för fredsavtalet i Colombia.

När nej-sidan med knapp marginal vann folkomröstningen om fredsavtalet mellan regeringen och Farc-gerillan i Colombia höll luften på att gå ur fredsprocessen. Men tusentals människor runt om i landet gick ut på gatorna för att visa sitt fortsatta stöd för processen och krävde att den colombianska regeringen och kongressen skulle söka lösningar på den oväntade situationen.

Mobiliseringen gick under namnet *Campamento Permanente por la Paz* (Läger för varaktig Fred). Deltagarna ockuperade centrala torg i flera storstäder. Majoriteten av dem var ungdomar.

Kristna Fredsrörelsen hade redan tidigare stöttar uppbyggnaden av ett nätverk av samvetsvägrare inom sin kyrkliga partnerorganisation Justapaz.

— Samvetsvägrarna blev en av de mest drivande krafterna inom Justapaz för denna ickevåldsaktion, säger Stella Lundén, programsekreterare på Kristna Fredsrörelsens kansli.

Flera av deltagarna i manifestationen utsattes dock för hot. Kristna Fredsrö-

Foto: Kristna Fredsrörelsen

På stora torget i Bogotá.

relsens fredsobservatörer inledde då en närvaro och hade en kontinuerlig dialog kring säkerhetsåtgärder med organisationerna i huvudstaden Bogotá.

Justapaz var också del av Ungdomsinitiativet för fred (*Iniciativa Juvenil por la Paz*) som är en samling av olika ungdomsorganisationer som främjar fredsbyggande initiativ och går under sloganet #NOSIRVOALAGUERRA (jagtjänarinte kriget).

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Lotta Sjöström Becker, generalsekreterare för Kristna Fredsrörelsen, tillsammans med Flora Francis Bringi, expert på ickevåld och fred på ONAD.

ONAD lyckas trots ökat våld

I juli 2016 utbröt häftiga strider i Sydsudans huvudstad Juba. Under tre dagar dödades 70 människor.

Det förvärrade säkerhetsläget i landet har påverkat Kristna Fredsrörelsens samarbetsorganisation ONAD:s möjligheter att fullfölja sina inplanerade aktiviteter.

— Men trots dessa svårigheter har ONAD lyckats omprioritera, uppdatera och genomföra stora delar av sin verksamhet, säger Victoria Enström, programsekreterare på Kristna Fredsrörelsens kansli.

REKA Fred nytt pilotprojekt

Under 2016 startade Kristna Fredsrörelsen tillsammans med Svenska missionsrådet pilotprojektet REKA Fred, (resurskapacitet i freds- och konfliktfrågor).

Partnerstöd till fredsaktörer

Kristna Fredsrörelsen stödjer lokala fredsaktörer i fyra länder i Latinamerika och Nordafrika. Mottagarna av stödet jobbar för att minska våld, bygga fred och stärka mänskliga rättigheter.

Stödet sker utifrån Kristna Fredsrörelsens kompetens i konflikthantering, mänskliga rättigheter och ickevåld. Samverkan, lyhördhet, respekt, dialog och nyfikenhet är centralt. Stödet sker alltid utifrån en lokal förfrågan,

där de berörda själva identifierat sina behov. För närvarande ges partnerstöd till:

ONAD i Sydsudan
AFAPREDESA och NOVA i Västsahara
Justapaz i Colombia
Acoguate i Guatemala

Foto: Johannes Frandsen

Medföljaren Louay Alawood iklädd projektets blå tröja, som pryds av symbolerna från åtta olika religioner.

Metoder från fält gör nytta i Sverige

Pilotprojektet Medföljare öppnade dörren till nya sätt att arbeta i Sverige.

Projektet drogs igång i början av våren 2016 tillsammans med Ekumeniakyrkan och Sveriges interreligiösa råd, och har senare på året även finansierats av Stockholms stift. Från de överbelagda asylboendena runt om i landet kom rapporter om både rasistiska attacker utifrån och interna motsättningar inne på boendena, ibland med religiösa förtecken.

I april hade den första gruppen medföljare utbildats. Vissa inslag av träningen hämtades från Kristna Fredsrörelsens arbete med preventiv närvaro i Latinamerika. Volontärernas uppdrag var att göra regelbundna besök på ett asylboende i södra Stockholm. Gruppen var inter-

religiöst sammansatt med personer med ursprung i olika länder. På boendet samtalade de med den som ville. Samtalen kunde handla om allt från väder och vind till hur religionsfrihet fungerar i Sverige.

Redan i vid den första utvärderingen i augusti kunde vissa resultat skönjas genom volontärernas rapporter. Bland annat hade de bidragit till att få flera personer på boendet att känna ökad respekt för personer med annan religion, samt att få kunskaper om Sverige.

— Det är bra att ni är här, så vi får träffa människor från svenska samhället, sa en av personerna på asylboendet.

Under hösten utbildades en till grupp medföljare, och Interreligiösa Centret i Göteborg startade ett systerprojekt. Erfarenheten ska nu utvärderas.

Katarina mot vapenexport

Det började med en boklansering om flyktingar och vapenexport i Katarina kyrka i Stockholm.

Efteråt konstaterade många upprymt att: "Nu måste vi bara göra någonting åt vapenexporten". Kristna Fredsrörelsen kom med på tåget, och fyra seminarium anordnades i kyrkan.

Nu har kampanjen en egen webbplats, katarinauppropet.se, där många kan skriva under på: "Ja till human flyktingpolitik – nej till svensk vapenexport".

Uppropet vill att Svenska kyrkan ska gå i första ledet för nya sätt att tänka kring konflikthantering. Namninsamlingen pågår fram till kyrkovalet i september.

— Det ska vara en självklarhet att kyrkan är profetisk och att Svenska kyrkan tar ställning mot vapenexport. Och eftersom så tyvärr inte är fallet bör det bli en tydlig fråga för kyrkan inför kommande kyrkovalet, säger Kerstin Bergeå, utbildningssekreterare på Kristna Fredsrörelsen.

katarinauppropet.se

Skriv under uppropet på kampanjsajten katarinauppropet.se

Utbildade aktivistnätverk sprider ickevåldsmetoder

Vid sidan av medlemsstrukturen och personal organiserar Kristna Fredsrörelsen tre olika nätverk av aktivister och volontärer: ickevåldstränare, kreativa aktivister och medföljare.

Ickevåldstränarna utgörs av personer som gått Kristna Fredsrörelsens "utbildningar av utbildare". Här

ingår även det tidigare projektet Salaams vänner.

De kreativa aktivisterna har också utbildats av Kristna Fredsrörelsen. De genomför aktiviteter såväl på egen hand som inom Kristna Fredsrörelsen regi.

Medföljarna är de som utbildats och varit engagerade i pilotprojektet Medföljare.

För den som söker djupare förståelse

I september gav Kristna Fredsrörelsen tillsammans med Teologiska högskolan och Ekumeniakyrkans medarbetareförbund ut boken *Ikkevåldets vägar – fred i terrorns tid*.

Boken är en samtidsanalys där fyra författare, varav två forskare, skriver om ickevåld i fred och konflikt och religionens roll.

— Studiecirklar om boken är igång på några olika håll i landet. Boken har ju en fin studiehandledning som Studieförbundet Bilda hjälpt till med. Och för att ge boken ytterligare spridning har vi funnits med på Bokmässan i Göteborg och i samband med den haft bokrealise i Betlehemskyrkan följt av en rad seminarier på andra ställen, säger utbildningssekreterare Kerstin Bergeå.

Boken fick ett gott mottagande på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg, samt en entusiastisk recension i Biblioteksnytt: "De fyra kapitlen visar på den kunskap om konfliktlösningar som fak-

tiskt finns, men som tyvärr sällan används. Därför ger 'Ikkevåldets vägar. Fred i terrorns tid' hopp, och just därför är den också en utmärkt bok för alla som längtar efter en djupare analys av religion och våld, vapenexport och krig eller inblandning från tredje part".

Boken blev också föremål för ett välbesökt seminarium på Utrikespolitiska Institutet (UI).

I bokens första kapitel ger Isak Svensson en bild av hur ickevåldets metoder har använts bland annat under den arabiska våren, men hur det längs vägen har bytt ägarskap från protesterande folk-rörelser till aktörer som inte har demokrati som slutmål. I andra kapitlet berättar Bitte Hammargren om konflikterna i Mellanöstern och Nordafrika. I bokens tredje kapitel argumenterar Joel Halldorf att religion inte är en orsak till våldsamma konflikter.

I sista kapitlet presenterar Sofia Walan hur Kristna Fredsrörelsens arbete ser ut i Västsahara och Sydsudan, och hur civilsamhället försöker bygga broar genom ickevåld.

Dubbelt så stor räckvidd i medier

Dubbelt så många människor som förväntat beräknas under året ha nåtts av Kristna Fredsrörelsens ickevåldsbudskap.

Bland annat genom två inslag i Människor och Tro i P1: Om fredsprocessen i Colombia respektive pilotprojektet Medföljare.

85

workshops hölls under året av ickevåldstränare och personal

Policydokument om sakfrågor

Kristna Fredsrörelsen styrelse antog under året ett nytt policydokument som beskriver hur rörelsen ser på olika sakfrågor.

Dokumentet konkretiserar idéer från andra styrdokument, som stadgarna och idégrunden. Det syftar därmed till att ge styrelse, personal och medlemmar ett verktyg som kan användas för att vägleda arbetet, samt ge stöd i extern kommunikation kring verksamheten och vår omvärld.

Dokumentet finns att ladda ner på krf.se/om-oss.

Foto: Arvid Skagerlid

Kreativ aktivism mot tystnaden

Arvid Skagerlid från Uppsala, en av Kristna Fredsrörelsens kreativa aktivister, fick nog av Europas likgiltighet inför flyktingars situation och svensk vapenexport och satte upp egentillverkade texter på olika platser.

— Jag ville peka på hur vi vanliga människor blir medskyldiga till beslut våra politiker tar genom att vi inte reagerar och protesterar. De är beroende av den

tysta acceptans vi ger genom att vända bort blicken och låtsas att vi inte kan göra något åt saken. Förhoppningsvis fick jag några att tänka till kring sin egen roll i hur Eu-

ropa har behandlat flyktingar, säger Arvid Skagerlid.

Britta Lindholm-Sethson

Fick pris för outröttligt engagemang

Martin Luther King-priset delades 2016 ut till Malena Ernman, opera-sångerska och framträdande debattör.

Priset delas ut av Kristna Fredsrörelsen, Equmeniakyrkan och Sveriges kristna råd sedan 2005. Priset ges till någon som verkat i Martin Luther Kings anda och för att uppmärksamma och fira de tidlösa värderingar som Martin Luther King kämpade för.

Motiveringen löd:

”2016 års Martin Luther King pris går till Malena Ernman för hennes outröttliga engagemang för alla människors lika värde. Som orädd debattör tar hon stora risker genom ett ut hålligt arbete på sociala medier. Hon tvekar inte att agera på orättvisor och rasism. Hennes engagemang för solidaritet på scen liksom i vardagen inspirerar och visar på civilkurage i Martin Luther Kings anda”.

Elisabeth Frang/pressbild

Malena Ernman.

Uppsala firade freden med film

Uppsala lokalgrupp firade internationella fredsdagen med filmvisning av *The Day After Peace*, som handlar om kampen för en global fredsdag.

— Det blev en intressant diskussion efteråt och vi var tvugna att sätta streck i debatten för att lämna lokalerna i tid, säger Anna Vigdis Gustavsson från kansliet som ordnande visningen tillsammans med Uppsala lokalgrupp.

Umeåprotest mot världlandsavtalet

Manifestation och allsång tillsammans med flera andra organisationer.

Den 21 maj talade Kristoffer Fredriksson från Kristna Fredsrörelsens lokalgrupp i Umeå vid en manifestation mot ett svenskt världlandsavtal med Nato, arrangerad av Umeås S-kvinnor.

— Sveriges undertecknande av världlandsavtalet riskerade att passera obemärkt för en stor del av befolkningen. Vi såg det därför som viktigt att göra någon typ av markering mot denna typ av av-

steg från den svenska militära alliansfriheten, berättar Kristoffer Fredriksson.

Världlandsavtalet innebär ytterligare ett steg närmare till Nato.

— Även om avtalet inte ger Nato rätt att använda sig av svenskt territorium för militära ändamål, ökar det risken för att just detta sker i framtiden, säger Kristna Fredsrörelsens generalsekreterare Lotta Sjöström Becker.

Manifestationen innehöll allsång och talare från både S-kvinnor, Tro & Solidaritet, Falu FN-förening, Aktionsgruppen mot Nato och Kristna Fredsrörelsen.

Lokalgrupperna stommen i rörelsen

Att vara flera är oftast roligare än att vara ensam. I en lokalgrupp kan medlemmar inspirera och peppa varandra till att leva den förändring de vill se.

Det är genom lokalgrupperna som Kristna Fredsrörelsen kan ha verksamhet i stora delar av landet. För närvarande är lokalgrupperna nio till antalet.

*Alingsås
Göteborg
Helsingborg
Smederna
Stockholm
Umeå
Uppsala
Värmland
Västerås*

Så här ser vi ut efter ett par dagars träff med ickevålds-tränarna.

Vi som gör detta möjligt

Medlemmar och insamling lägger grunden för folkrörelsen.

Kristna Fredsrörelsen är en medlemsorganisation. Vid årets slut hade organisationen 1 059 medlemmar, att jämföra med 1 051 för år 2015.

Många medlemmar är också anslutna till en av de nio lokalgrupperna, som fritt utformar sitt arbete.

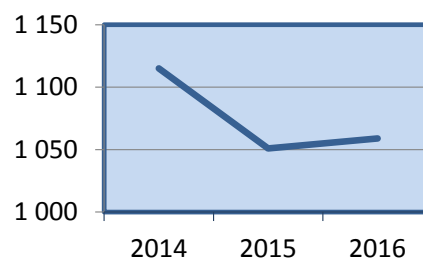
— På central nivå är det ett 15-tal medlemmar som lägger ned väldigt mycket tid och kraft: i styrelse, utskott och arbetsgrupper. Arbetet mäts inte i tid men det rör sig om många hundra timmar per år totalt sett, säger Lotta Sjöström Becker, generalsekreterare för Kristna Fredsrörelsen

Organisationen är djupt rotad i den ekumeniska rörelsen, men har även

många medlemmar som inte har en kristen tro.

— Det som förenar oss är vår värdegrund och tron på att fred är vägen till fred. Att ickevåldets sprängkraft är vägen mot fredliga lösningar och förebyggande av våldsam konflikt, säger Lotta Sjöström Becker.

Antal medlemmar

Stort tack till våra givare!

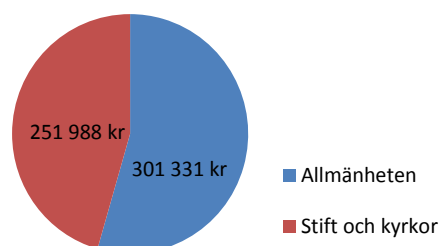
Kristna Fredsrörelsens verksamhet finansieras huvudsakligen genom institutionella medel från Sida, dels via ramorganisationen Svenska missionsrådet och dels via Sveriges ambassad i Colombia, samt genom verksamhetsstöd från Folke Bernadotteakademin (FBA). Dessa medel är ändamålsbestämda av givaren.

Rörelsen ansöker också om anslag från privata fonder och stiftelser, och ingår andra samarbeten. Under 2016 fick Kristna Fredsrörelsen stöd från Lunds Missionsällskap, Nathan Söderbloms Minnesfond, Akademikerförbundet SSR, John Lindgrens fredsfond och Stockholms stift. Även dessa medel är ändamålsbestämda av givaren.

Övrig finansiering består av medlemsavgifter och gåvor från enskilda personer, kollekt på lokal och stiftsnivå, försäljning av tjänster (kurser). Stiften i Göteborg, Lund och Uppsala samt 38 församlingar valde att skänka kollekt till rörelsen. Dessa medel är normalt inte ändamålsbestämda.

— De bidrag som inte är öronmärkta, och i stor utsträckning kommer från medlemmar och församlingar, är väldigt viktiga för oss. De både möjliggör nya satsningar och kan användas till så kallad egeninsats i större projekt med institutionella givare, säger Lotta Sjöström Becker, generalsekreterare för Kristna Fredsrörelsen.

Gåvor

Därför är jag medlem i Kristna Fredsrörelsen!

Jag vill leva ut Guds rike redan här på jorden och känner att jag i Krf får både verktyg och stöd i detta.

Där jag inte själv räcker till vet jag att mitt medlemskap i Krf betyder massor för många utsatta människorättsaktivister runt om i världen.

Det platta styret och den historiska förankringen ger Krf tyngd i påtryckningsarbetet och samarbetet med andra organisationer. Jag är otroligt stolt över Krfs arbete både ute i världen och här hemma i Sverige.

Jolanta Lundgren

Jag har i mitt yrke sett vad våld leder vidare till. Det har bara fått mig än mer övertygad om att hur viktigt det är att jobba med ickevåld – i stort som i smått.

Hos Kristna Fredsrörelsen har jag blivit lite bättre på att hantera konflikter i min vardag på ett mer konstruktivt sätt. Här finns också en öppenhet för olika perspektiv, som leder till meningsfulla diskussioner där man kan lära sig av varandra.

Avin Jomaa

När jag växte upp sökte jag efter någon organisation som arbetade för fred och rättvisa utifrån en kristen grundsyn. Jag hittade då Kristna Fredsrörelsen. Jag blev medlem och sedan också kassör.

Vi arbetade då mest med opinionsbildning för vapenvägran och nedrustning. Senare fick vi också möjlighet att arbeta konkret för att stödja människor som arbetade för mänskliga rättigheter.

Verksamheten har vuxit men hela tiden har ickevåldet stått i centrum och det känns fortfarande efter 50 år som viktigt att vara med.

Ewert Bengtsson

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Kristna Fredsrörelsen (org nr: 826000-8696) avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari-31 december 2016.

Allmänt om verksamheten

Kristna Fredsrörelsen är en ideell förening. Vår vision är fred och rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva. Det innebär att vi arbetar utifrån en fredsdefinition som, förutom avsaknaden av krig och direkt våld, också inkluderar att säkra alla människors frihet utifrån de mänskliga rättigheterna och ett samhälle där konflikter synliggörs och hanteras utan våld. Vi är djupt förankrade i den ekumeniska rörelsen och stödjer trosbaserat engagemang. Tillsammans med fredsaktörer i världen arbetar vi för ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva.

Kristna Fredsrörelsen arbetar utifrån ett ickevåldsligt förhållningssätt. Det innebär bland annat att vi betonar vikten av att mål och medel hör ihop, att fred skapas med fredliga medel. Att vara en ickevåldsrörelse innebär inte bara att undvika våld utan också ett uppdrag att konfrontera både fysiskt våld och strukturellt våld, som orättvisor och förtryck. Att vara en ickevåldsrörelse innebär för Kristna Fredsrörelsen bland annat att finnas där våld och orättvisor finns, genom stöd till samarbetsorganisationer i konfliktområden och genom egen personal som med ickevåldsmetoden internationell medföljning förhindrar våldsanvändning. Kristna Fredsrörelsens arbete är indelat i tre verksamhetsområden: 1) Internationellt arbete, 2) Kommunikation och utbildning i Sverige och 3) Kristna Fredsrörelsen som organisation.

Kristna Fredsrörelsen har en hemsida www.krf.se samt blogg och medlemstidningen Fredsnytt som ges ut två gånger per år. Vi har följande 90-konto: 900-0316

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har årsmötet antagit en ny verksamhetsplan för perioden 2017-2019. En programansökan för det internationella arbetet, med en total budget på 45 121 tkr, för samma period,

samt en ansökan för informationsarbete för 2017, med en budget på 1 449 tkr, har beviljats från Svenska missionsrådet. Sida har ändrat reglerna för egeninsats vilket innebär att det inte är någon egeninsats på info/komm-anlaget, och för Kristna Fredsrörelsens del en sänkt egeninsats på anlaget för stöd till civila samhället internationellt till 7,5 % (10 %).

Kristna Fredsrörelsen har under 2016 stärkt vår tematiska kapacitet genom ett nytt policydokument i sakfrågor, fördjupning angående konfliktkänslighet genom deltagande på internationella kurser, satsningar i de egna projekten samt att utgöra en resurs för andra i Sverige. Vi har till exempel tillsammans med *Life & Peace Institute* genomfört ett pilotprojekt för att stärka kapacitet angående konfliktkänslighet inom Svenska missionsrådet kallat REKA-fred.

KrF:s arbete med intern kontroll fokuserar på verksamhetens styr och rapporteringssystem, tydliga system för projekt och ekonomihantering, kapacitet och kontroll samt kvalitets-säkring på operativ nivå. Vad KrF vill uppnå, vår identitet och uppgift utgår från rörelsen och beslutas av årsmöte och fastslås i det 10-åriga Idéprogrammet och de 3-åriga verksamhetsplanerna. Planering, uppföljning och utvärdering är sammanlänkade processer som kännetecknas av lärande och garanterar en hög kvalitet och relevans i arbetet, detta beskrivs i KrF:s Plan för planering, uppföljning och utvärdering (PME-plan). Alla projekt beskrivs i en projekt-/programlogik där mål definierats på olika nivåer. För att undersöka och beskriva måluppfyllelse används indikatorer. Externa utvärderingar är ett verktyg för lärande och utveckling. Under 2016 genomfördes en extern utvärdering av vårt stöd till samarbetsorganisationer i Västsahara.

KrF upprättar tertialbokslut och vid dessa tillfällen görs avstämningar mot budget som möjliggör en uppföljning av väsentliga förändringar samt utgör underlag för planering av tillgängliga ekonomiska resurser. Styrelsen får också sammanfattande verksamhetsrapporter varje tertial. Årsredovisning upp-

rättas i enlighet med god redovisningssed och möjliggör rapporteringen till våra givare enligt respektive avtal. Både årsredovisningen och våra projektrapporter granskas av en extern revisor. Kristna Fredsrörelsen har ett programavtal med Svenska missionsrådet vilket bland annat innebär att de regelbundet genomför systemgranskningar för att värdera organisationens kapacitet. Kristna Fredsrörelsen är medlem i Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRII), ett gemensamt branschorgan för de svenska insamlingsorganisationerna. FRII har utarbetat en kvalitetskod för etisk och professionell styrning av organisationer vilken Kristna Fredsrörelsen tillämpar. Vi är också med i Svensk Insamlingskontroll och innehar 90-konto.

Under 2016 har Kristna Fredsrörelsen stärkt civilsamhällsorganisationer i Guatemala, Colombia, Sydsudan och Väst-sahara genom finansiellt- och kapacitetsstöd. Måluppfyllelsen har varit god och har bidragit till det övergripande målet i Verksamhetsplanen: Kristna Fredsrörelsens samarbetsorganisationer ingår i ett starkt civilsamhälle där de samlar människor för fredlig samhällsförändring och utgör en demokratiserande kraft. Den svåra kontexten i Sydsudan har inneburit utmaningar för vår partner med ett behov av förändringar i planeringen och en del förseningar, men de har trots uppnått resultat och kommer att genomföra de flesta av de aktiviteter som inte varit möjliga att göra under året i början av 2017.

Några viktiga effekter av vårt långsiktiga arbete kan ses i Colombia där stödet stärkte mobilisering av unga för genomförande av fredsavtalet samt kyrkor för stöd till fredsprocessen samt övervakning av övervakar vapenstilleståndet. Kristna Fredsrörelsen har förebyggt våld mot människorättsförfarare i Colombia, Guatemala och Mexiko genom internationell med-

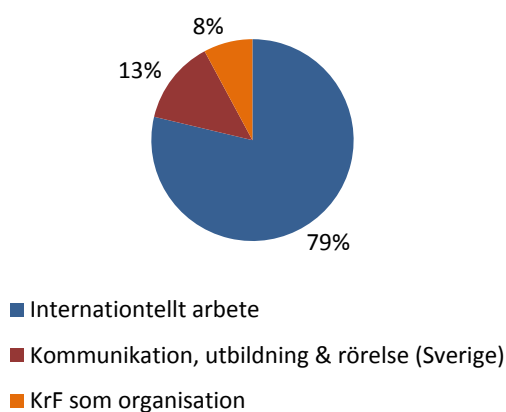
följning och kapacitetstärkande. Verksamheten har haft en god måluppfyllelse och bidragit till det övergripande målet att MR-försvarare och en organiserad civilbefolkning kräver sina rättigheter och bidra till en demokratisk utveckling utan att mötas av våld.

Exempel på arbetets effekter är bland annat att två personer som tillhörde den guatemalanska militären i januari 2016 dömdes för brott mot mänskligheten, mord och påtvingade försvinnanden gällande fallet Sepur Zarco som handlar om sexuellt våld och sexuellt slaveri inom ramen av den väpnade konflikten. Det är första gången någonsin som före detta militärer döms för sexuellt våld under väpnad konflikt av en nationell domstol. Kristna Fredsrörelsen arbetar med skydd för de kvinnor som drivit processen.

Folkbildning och informationsspridning i Sverige är en central del av vårt arbete med ickevåld och fredlig samhällsförändring. Genom att öka kunskapen i Sverige om hur strategiska ickevåldsmetoder kan verka för demokratisering, rättvisa, utveckling och hållbar fred, ökar den svenska allmänhetens möjligheter att på olika sätt bidra till skapandet av ett samhälle, både i Sverige och internationellt, som hanterar konflikter utan våld, respekterar mänskliga rättigheter och alla människors lika värde och värdighet. I uppföljningen av året har måluppfyllelsen visat sig ligga över det planerade, det vill säga ”mycket god” och har bidragit till det övergripande målet är: ”Den svenska allmänheten har fått ökad kunskap om hur strategiska ickevåldsmetoder kan bidra till en minskning av det fysiska och strukturella våldet och skapa förutsättningar för demokratisering, rättvisa, utveckling och hållbar fred. De har också erbjudits verktyg, forum och aktiviteter för att vara med och skapa fred och rättvisa genom ickevåld. Vi har till exempel nått ut till 1500 personer med ickevåldswrkshops och nått ut med ickevåldsbudskap till ca 400 000 personer genom media.

Vi har också påbörjat en satsning med medföljning av asylsökande i Stockholm och Göteborg i samarbete med bland andra Sveriges Interreligiösa Rådet och Eumeniakyrkan. Fler exempel på måluppfyllelsen 2016 finns i verksamhetsberättelsen.

Kostnad per verksamhetsområde

Resultat och ställning

Den absoluta merparten av Kristna Fredsrörelsens medel är ändamålsbestämda av givaren, det vill säga öronmärkta. Verksamheten finansieras huvudsakligen genom institutionella medel från Sida, dels via ramorganisationen Svenska missionsrådet och dels via ambassaden i Colombia, samt genom verksamhetsstöd från Folke Bernadotteakademin (FBA). Dessa

Flerårsöversikt

	2016	2015	2014	2013	2012
Verksamhetsintäkter	17 981	18 141	17 820	18 816	17 726
Ändamålskostnader	17 274	17 225	17 366	17 358	17 312
Insamlingskostnader	261	209	147	136	130
Administrationskostn.	528	519	203	180	95
Resultat	-79	190	97	798	235
Anläggningstillgångar	1 053	1 031	1 036	310	291
Omsättningstillgångar	7 859	8 241	8 046	8 803	6 181
Eget kapital	3 007	3 081	2 896	2 799	2 001
Kortfristiga skulder	5 904	6 191	6 186	6 314	4 470
Balansomslutning	8 912	9 272	9 082	9 113	6 472

medel är ändamålsbestämda av givaren. Övrig finansiering består av medlemsavgifter och gåvor från enskilda personer, kollektorer på lokal och stiftsnivå, försäljning av tjänster (kurser). Dessa medel är inte ändamålsbestämda med undantag av ett fåtal gåvor som öronmärkts. Kristna Fredsrörelsen ansöker också om anslag från privata fonder och stiftelser samt samarbetar med t ex stift i Svenska Kyrkan. Medlen är ändamålsbestämda av givaren. Under 2016 fick Kristna Fredsrörelsen stöd från Lunds Missionssällskap, Nathan Söderbloms Minnesfond, Akademikerförbundet SSR, John Lindgrens fredsfond, Stockholms stift samt kollektorer från Göteborg, Lund och Uppsala stift. Vi fick också kollektorer från 38 församlingar.

Budgetutfallet gällande intäkter är 100 % och för kostnaderna 99 %. Några avvikelser att notera är en större intäkt från stiftskollektorer än budgeterat men mindre intäkter från gåvor från privatpersoner. Genom den nya satsningen angående konfliktkänslighet ökade intäkterna för föredragshonorar över budget. Lokalkostnader och förvaltningskostnader blev högre än budgeterat på grund av ökade kostnader på Ekumeniska centret samt tillsättandet av en tillförordnad generalsekreterare under interimperioden.

Kristna Fredsrörelsens totala intäkter verksamhetsåret 2016 blev 18 142 tkr (17 820 tkr). Ökningen beror på ökade anslag från fonder och stiftelser samt offentliga bidrag som har utnyttjats under året. Verksamhetskostnaderna uppgick till 17 953 tkr (17 717 tkr). Ökningen härrör främst från ökade personalomkostnader. Årets resultat uppgick till 190 tkr (96 tkr).

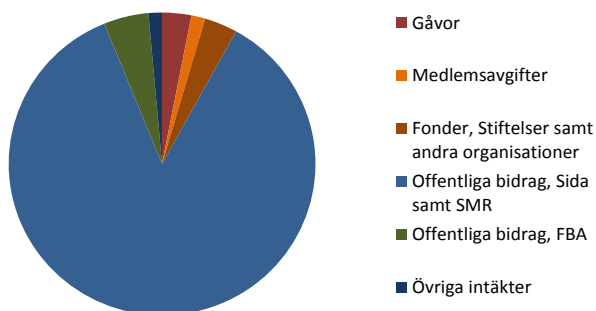
Finansiella instrument

Kristna Fredsrörelsen har en Finansierings- och placeringspolicy. Av denna framgår bland annat att Kristna Fredsrörelsen finansierar sin verksamhet endast på sätt som överensstämmer med Kristna Fredsrörelsens värderingar. Detta innebär att Kristna Fredsrörelsen inte kan ta emot bidrag från givare/företag, eller placera kapital i fonder vars huvudsakliga verksamhet är hälsovådlig eller orsakar humanitärt lidande, som direkt eller indirekt bidrar till våld, konflikter eller katastrofer, som är involverat i oetisk, korrupt eller exploaterande verksamhet. Detta innebär att Kristna Fredsrörelsen inte kan acceptera bidrag från givare/företag vars verksamhet ryms inom följande industrier: vapen, tobak, alkohol/droger, pornografi, olja/gas, diamanter eller guld.

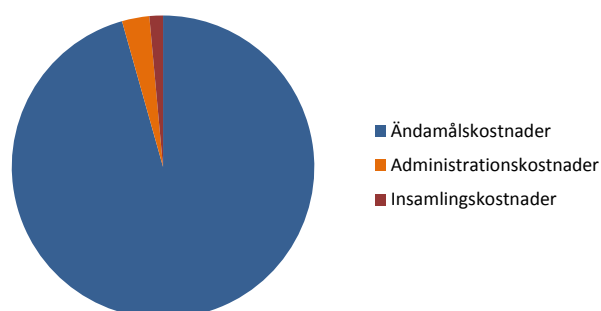
Kristna Fredsrörelsen har ett gränsvärde på eget kapital som motsvarar 4 månaders omsättning (ca 6 miljoner), och målsättningen är att på längre sikt bygga upp detta kapital från dagens nivå (ca 3 miljoner). Målet är satt utifrån behovet att ha en ekonomisk buffert som skydd då Kristna Fredsrörelsens finansiering kan variera över tid, och för att säkerställa ansvarsfull utfasning av projekt om så blir nödvändigt. Kristna Fredsrörelsen kommer därför att i den mån det är möjligt avsätta medel för att öka det egna kapitalet i enlighet med målet, men detta är inte överordnat genomförande av verksamhet.

Förvaltningens medel skall placeras i sådana former som leder till lågt risktagande och betryggande säkerhet.

Kristna Fredsrörelsens intäkter

Så används intäkterna

Medlemmar och samarbeten

Kristna Fredsrörelsen är en medlemsorganisation. Kristna Fredsrörelsen hade 1 059 medlemmar vid årets slut, att jämföra med 1 051 för 2015. Kristna Fredsrörelsen har lokalgrupper i Alingsås, Göteborg, Helsingborg, Stockholm, Umeå, Uppsala, Värmland och Västerås samt den tematiskt baserade lokalgruppen Smederna. Lokalgrupperna utformar fritt sitt arbete inom ramen för KrF:s stadgar. Styrelsen tog under året ett initiativ till en inventering av lokalgruppernas behov. Ett 15-tal medlemmar är aktiva ideellt i stor omfattning i styrelse, utskott och arbetsgrupper på central nivå. Tiden för detta arbete bokförs inte men det rör sig om många hundra timmar per år totalt sett. Vi har också ett nätverk av ickevåldstränare, kreativa aktivister och hemkomna fredsobservatörer, samt ett aktionsnätverk som aktiveras när några av de människorättsförsvarare som vi medföljer utsätts för hot eller dylikt. Under året har Kristna Fredsrörelsen gett ut medlemstidningen Fredsnytt samt skickat brev till alla medlemmar med information om rörelsen och vädjan om att ge en gåva. Alla medlemmar har också fått boken Icke våldets vägar – fred i terrorns tid som Kristna Fredsrörelsen producerat tillsammans med Marcus Förlag.

Kristna Fredsrörelsen är en del av the *International Fellowship of Reconciliation (IFOR)*, en paraplyorganisation för trosbaserade freds- och ickevåldsorganisationer runt om i världen. Kristna Fredsrörelsen är medlem i Svenska Missionsrådet, Studieförbundet Bilda och Concord och utgör en del av det Eklektiska Centret i Alvik. Kristna Fredsrörelsen samarbetar med folkbildningsorganisationer och religiösa aktörer i Sverige som SKR, kyrkor, Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa, stu-

dieförbunden Bilda och Sensus liksom Härnösands folkhögskola. Kristna Fredsrörelsen är en av organisationerna bakom den svenska delen av Följeslagarprogrammet i Palestina och Israel, och finns med i programmets styrgrupp. Kristna Fredsrörelsen är också aktiv i forum för påverkansarbete kring prioriterade frågor, som Colombiagruppern och Schyssta pensioner.

Övrig icke-finansiell information

Kristna Fredsrörelsen har en ny ordförande, Minna Fredriksson, och en ny generalsekreterare, Charlotte Sjöström Becker, båda med en gedigen erfarenhet av fredsarbete i Sverige och internationellt. Konsulten Peter Jansson anlitas som tillförordnad generalsekreterare under våren. På kansliet har antalet anställda 15 (medeltal) och vi har haft en praktikant. Året har inneburit en stor personalomsättning på kansliet vilket lett till att stora resurser lagts på rekrytering. För att stärka organisationens hållbarhet har kansliet delvis omorganiserats och lärandeprocesser förstärkts utifrån en analys av faktorer som bidrar till och motverkar Kristna Fredsrörelsen som en hållbar och attraktiv arbetsplats. På fältkontoren Quibdó och Bogotá i Colombia, Guatemala och i Mexiko har 25 utsända arbetat och två lokalanställda. Personalen på fältkontoren arbetar med internationell medföljning och kapacitetstärkande av medföljda organisationers riskhantering och säkerhetsplaner.

Vi har genomfört en årlig medarbetarenkät om psykosocial arbetsmiljö, som en del i organisationens systematiska arbetsmiljöarbete. Resultatet från enkäten presenterades och diskuterades på en personaldag. Resultaten har sammanställts och lig-

ger till grund för en förstärkning av arbetsmiljöarbetet framöver. Vi har under året påbörjat arbetet med i enlighet med vad DO förespråkar valt att skapa en policy och en skriftlig plan som täcker samtliga diskrimineringsgrunder, Policy och plan för lika rättigheter och möjligheter på ett inkluderande förhållningssätt. Denna policy ska antas 2017. Säkerhetssituationen i de länder där vi har medföljningsverksamhet är besvärlig och vi arbetar kontinuerligt för att stärka våra system för att hantera dessa risker. Kristna Fredsrörelsen har en beredskap och jourtelefon för fältpersonalen. Kristna Fredsrörelsen har kollektivavtal genom Arbetsgivaralliansen - Idéella Ideburna Organisationer och anställda erbjuds kontinuerligt fortbildning utifrån behov och intresse i relation till respektive befattning.

Kristna Fredsrörelsen har förhållningsregler angående miljöpåverkan i Uppförandekoden som gäller för både anställda och ideella som representerar organisationen. Där fastslås att mest miljövänliga resesätt prioriteras, t ex tåg istället för flyg för inrikesresor samt att på arrangemang som Kristna Fredsrörelsen anordnar är vegetarisk mat norm och veganska alternativ bör förekomma.

Framtida utveckling

Relevansen för Kristna Fredsrörelsens arbete är tyvärr allt större. Detta gäller utvecklingen i våra samarbetsländer såväl som i Sverige. Vi kommer under 2017 att fortsätta utveckla de komponenter som påbörjades 2016 som gäller att stärka kompetens angående konfliktkänslighet samt verksamhetsutveckling gällande Sverigearbetet. Vi arbetar vidare för att stärka vår långsiktiga finansiering och insamling samt lokalt arbete. Ett steg i detta är att tillsätta en tjänst som organisationssekreterare. På årsmötet fick styrelsen i uppdrag ta fram freds- och ickevåldsteologisk plattform, ett arbete som påbörjades under året och fortsätter under kommande år.

Förvaltning

Styrelsen ansvarar för organisationens förvaltning och planeras utifrån en antagen arbetsordning. Kristna Fredsrörelsens styrelse består av ordförande, åtta ledamöter och en suppleant. Två ledamöter och en suppleant har sedan årsmötet 2016 valt att lämna styrelsen. Styrelsen hade under räkenskapsåret 8 protokollförda inklusive det konstituerande mötet i anslutning till årsmötet. Närvaron och därmed beslutsförmågan har under året varit god. Vi har också kunnat erbjuda ledamöter som ej haft möjlighet att vara fysiskt närvarande möjlighet närvara via Skype.

Styrelsen utser inom sig ett arbetsutskott som bereder frågor för styrelsen och har delegation att fatta beslut i mindre och brådskande frågor. Det svarar också för styrelsens hantering av personalfrågor. För sakkunnig beredning av ekonomifrågor finns ett ekonomiråd. Generalsekreteraren (GS) är tillsatt av styrelsen och bär inför styrelsen det samordnande ansvaret för Kristna Fredsrörelsens verksamhet och för dess måluppfyllelse samt ekonomi. Generalsekreteraren har det övergripande lednings- och samordningsansvaret på kansliet, som utgör organisationens operativa enhet. Fördelningen av ansvar inom organisationen är förtydligad och fastslagen i en delegationsordning. Ingen av styrelse- eller rådsledamöterna har någon ersättning för sitt arbete, utan endast ersättning för verifierade resekostnader, billigaste och mest miljövänliga resesätt rekommenderas. En presentation av styrelsens ledamöter finns på hemsidan krf.se. Hela styrelsen nås på styrelsen@krf.se

Valberedningen arbetar utifrån en fastslagen valberedningsinstruktion och består av: Gustaf Sterner (sammankallande), Gustaf Ödqvist och Sarah Mossop. Valberedningen utses av årsmötet.

Vid årsmötet valdes Anders Slättås (auktoriserad revisor) och Sten Haase (föreningsrevisor) som räkenskapsrevisorer samt Jenny Kindvall (auktoriserad revisor) och Lars Bond (föreningsrevisor) som revisorssuppleanter.

Resultaträkning
Funktionsindelad resultaträkning

	Not	Resultat 2016	Resultat 2015
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		259 890	255 522
Gåvor	2	553 319	533 121
Bidrag	2	16 910 266	17 077 790
Övriga intäkter		257 037	275 389
Summa verksamhetsintäkter		17 980 513	18 141 822
Verksamhetskostnader	3,4		
Ändamålskostnader		- 17 273 805	- 17 220 838
Insamlingskostnader		- 261 174	- 209 167
Administrationskostnader		- 527 871	- 518 839
Summa verksamhetskostnader		- 18 062 849	- 17 948 844
VERKSAMHETSRESULTAT		- 82 337	192 979
<u>Resultat från finansiella investeringar</u>			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	5		
		20 942	6 111
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	542	297
Räntekostnader och liknande resultatposter		- 3 058	- 184
Valutakursdifferenser		- 15 004	- 9 592
Förvaltningskostnader		-	-
Summa resultat från finansiella investeringar		3 423	- 3 368
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		- 78 914	189 610
Skatt			-
ÅRETS RESULTAT		- 78 914	189 610

Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2016	2015
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	0	0
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepapper innehav	7	1 052 785	1 031 842
Summa anläggningstillgångar		1 052 785	1 031 842
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		18 585	22 665
Övriga fordringar		465 257	499 158
Förutbet kostn/upplupna int	8	20 675	104 303
		504 516	626 126
Kortfristiga placeringar			
Kassa och bank		7 354 225	7 619 824
Summa omsättningstillgångar		7 858 741	8 245 950
SUMMA TILLGÅNGAR		8 911 526	9 277 793
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Fredstjänstfond		-916 724	-916 724
Icke våldsfond		-58 337	-58 337
Program SMR 13:100		-296 469	-296 469
Fritt eget kapital		-1 814 506	-1 624 895
Balanserat kapital/årets resultat		78 913	-189 610
		-3 007 122	-3 086 035
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		-84 428	-17 221
Skuld erhållna, ej utnyttjade bidrag			
Skuld till Sida, FBA och andra myndigheter	9	-5 064 125	-5 086 602
Övriga skulder		-250 906	-275 740
Upplup kostn och förutbet intäkter	10	-504 946	-812 195
		-5 904 405	-6 191 757
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		-8 911 527	-9 277 792
Ställda säkerheter			
Ansvarförbindelser			

Förändring av eget kapital

	Andamåls- bestämda medel Fredtjänstfond	Andamålsbestämda medel Icke våldsfond	Andamålsbestämda medel Program SMR 13:100	Balanserat kapital	Total eget kapital
Ingående balans	916 724	58 337	296 469	1 814 506	3 086 036
Ändamålsbestämt av givaren					
Ändamålsbestämt av styrelsen					
Ändamålsbestämt av årsstämman					
Utnyttjande					
Årets resultat				- 78 913	
Utgående balans	916 724	58 337	296 469	1 735 592	3 007 122

De örönmärkta medlen kommer att användas i vårt arbete med Mänsklig säkerhet och nedrustning, skydd av MR-försvarare och civilbefolkning, utbildning och utbyte för fred, kapacitetsutveckling samt ickevåld.

Noter

Not 1: Redovisning och värderingsprinciper

Kristna Fredsrörelsen redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs styrande riktlinjer för årsredovisning.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Intäkter värderas, om inget annat anges, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Kristna Fredsrörelsen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlem och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

Med gåvor avses främst insamlade medel från privatpersoner, stift och kyrkor. Begreppet bidrag används främst för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan, där det finns vissa villkor som föreningen måste uppfylla och där det finns återbetalningsskyldighet till motparten om villkoren inte uppfylls. Gåvor redovisas normalt enligt kontantprincipen. Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Bidrag från myndigheter

Samtliga bidrag från Sida/SMR, FBA eller liknande myndigheter intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, det vill säga att organisationen haft utgifter för ändamålet. Bidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Övriga intäkter

Övriga intäkter avser intäkter består av intäkter som inte är primära för organisationen, som till exempel årsmötesintäkter, kursavgifter, olika typer av arvode.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas i följande funktioner: ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Kristna Fredsrörelsen uppdrag enligt stadgarna. Verksamhetskostnaderna består av kostnader hos samarbetsorganisationer och våra lokala kontor, kostnader i Sverige relaterade till vår projektverksamhet i andra länder. Kostnader för våra projekt i Sverige och kostnader för vår basverksamhet inklusive medlemskostnader.

Kostnader för administration som uppstår som direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas till ändamålskostnader.

I ändamålskostnader ingår även samkostnader.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader består av kostnader för annonser, insamlingsmaterial, personal som arbetar med insamlingsaktiviteter och övriga kostnader kopplade till insamlingsarbetet. Det ingår även samkostnader.

Administrationskostnader

Administrationskostnader består av kostnader för styrelsemöten, revision, del av ekonomens lön samt samkostnader.

Leasing

Leasingavtal redovisas linjärt under leasingperioden.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Pensionsavgifterna redovisas som en kostnad det år pensionen tjänas in.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Materiella och immateriella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan (och nedskrivningar). Från och med 2014 har inventarier av mindre värde direktavskrivits (15 000 kronor) av försiktighetsskäl.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier (möbler)	5 år
----------------------	------

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärdet med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Långfristiga placeringar värderas till anskaffningsvärdet.

Fordringar och skulder i utländskvaluta värderas till balansdagens kurs.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även eget-kapital

Noter till resultaträkningen
Not 2: Gåvor och bidrag
2016
2015
Gåvor som redovisas i resultaträkningen
Insamlade medel

Allmänheten	301 331	389 680
Stift och kyrkor	251 988	143 440
Summa (a)	553 319	533 121

Bidrag som redovisas som intäkt
Insamlade medel
2016
2015

Andra organisationer	150 000	-
Allmänna arvsfonden	-	-
Externa fonder och stiftelser	478 221	640 000
Summa insamlade medel (b)	628 221	640 000

Offentliga bidrag

Sida genom Svenska Missionsrådet och genom Sveriges ambassad i Colombia.	15 432 046	15 209 860
EU	-	-
FBA	850 000	1 227 931

Summa offentliga bidrag ©	16 282 046	16 437 791
----------------------------------	-------------------	-------------------

Totala insamlade medel består av:

Gåvor som har redovisats i resultaträkningen (a)	553 319	533 121
Bidrag som redovisats som intäkt (b) + ©	16 910 266	17 077 790
Summa insamlade medel	17 463 586	17 610 911

Not 3 Verksamhetskostnader: Medel antal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsenMedelantalet anställda

	2016		2015	
	Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
Sverige	14,58	1,92	12,63	0,72
Colombia	12,92	2,00	12,58	3,42
Mexiko	6,06	1,00	6,08	0,00
Guatemala	6,42	1,00	6,75	1,33

Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2016		2015	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Styrelseledamöter	10	4	10	3
Generalsekreterare/Kanslichef	1		1	

Löner andra ersättningar och sociala kostnader

	2016	2015
Löner och andra ersättningar		
Generalsekreterare/Kanslichef	429 160	488 797
Övriga anställda	7 067 308	7 142 503
Total löner och ersättningar	7 496 468	7 631 300

	2016	2015
Sociala kostnader	2 060 959	1 999 949
(Varav pensionskostnader exklusive löneskatt)	525 859	472 497
Summa	9 557 427	9 631 249

Ideellt arbetet

Under året har ett antal personer arbetat ideellt för organisationen, framför allt med styrelsearbetet. Vi har även haft en praktikant på kansliet.

Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Löner och andra ersättningar fördelade per land

Löner inklusive sociala avgifter och andra ersättningar fördelade per land uppgår till följande

	2016	2015
Sverige	6 467 796	6 469 912
Colombia	1 720 868	1 620 448
Mexiko	686 263	770 445
Guatemala	682 500	770 445
Totalt	9 557 427	9 631 249

Not 4 Leasing

Kristna Fredsrörelsen leasar framförallt kontorslokaler samt datorer och annan kontorsutrustning.

Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 450 671 (365 217). Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2016	2015
Inom 1 år	357 420	360 064
2-5 år	178 710	536 130
Senare än 5 år		

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 30 juni 2018 och är möjligt att förlänga till 2021.

Not 5 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2016	2015
Utdelningar	20 942	6 111
Räntor	542	297
Realisationsresultat vid försäljning		
Nedskrivningar		
Återföring av nedskrivningar		
Summa	21 484	6 408

Noter till balansräkningen
Not 6 Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	2016		2015	
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	153 637		153 637	
Inköp	-		-	
Försäljning och utrangeringar	-		-	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	153 637		153 637	
Ingående avskrivningar	-	153 637	-	142 608
Försäljning och utrangeringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-	-	-	11 029
Utgående ackumulerade avskrivningar	-	153 637	-	153 637
Utgående redovisat värde	-		-	

Not 7 Långfristiga värdepappersinnehav

	2016		2015	
Ingående värdepappersinnehav	1 031 842		1 025 731	
Förvärv	20 942		6 111	
Försäljningar	-		-	
Utgående anskaffningsvärde	1 052 785		1 031 842	
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-		-	
Årets nedskrivningar	-		-	
Återföringar av nedskrivningar	-		-	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-		-	
Utgående redovisat värde	-		-	

Specifikation av värdepapper, antal aktier

	Redovisat värde	Marknadsvärde
Oikokredit, 400,000000 parts	817 346	801 333
Oikokredit, 133,458 parts, 26 691,42 Euro	235 438	230 509
Summa	1 052 784	1 031 842

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016	2015
Förutbetalda hyror	-	89 646
Upplupna ränteintäkter	-	-
Övriga poster	20 675	14 657
Summa	20 675	104 303

Not 9 Skuld erhållna, ej nyttjade bidrag

	2016	2015
FBA	0	300 001
Sida/Svenska Missionsrådet	3 406 270	3 212 652
Sida /Sveriges ambassad i Colombia	1 657 855	1 573 949
Summa	5 064 125	5 086 602

Bidragen är skuldförda eftersom att de avser medel som inte är förbrukade än och som ska användas under 2017.

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015
Semesterlöner	321 885	484 584
Upplupna sociala avgifter	-	-
Övriga poster	183 059	327 609
Summa	504 945	812 194

Not 11 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Kristna Fredsrörelsens arbete löper enligt plan och det finns inga väsentliga händelser att rapportera som inträffat sedan årskiftet

För styrelsen: Stockholm 2017-____ - ____

Minna Fredriksson, ordförande

Sara Svensson

Henric Götefelt

Anna Wikman

Helena Johansson

Victor Jadribo

Jacob Carlbäcker

Avin Jomaa

Karl-Johan Rahm

Mariana Ljunggren (suppleant)

Verkställande tjänsteman:

Charlotte Sjöström Becker, generalsekreterare

Revisorspåteckning:

Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning har avgivits den _____ 2017

Anders Slättås
Auktoriserad revisor

Sten Haase
Föreningsrevisor

Koordinator
Caroline Andersson
och Fredsobservatör
Josefine Sjöberg
i samhället Simojovel,
Chiapas, Mexiko.
Foto: Sanna Sjöblom

Rättelse till verksamhetsberättelsen 2016

I verksamhetsberättelsen på sidan 17, första kolumnen, sista stycket, finns ett antal fel. Stycket bör istället lyda:

”Kristna Fredsrörelsens totala intäkter verksamhetsåret 2016 blev 17 981 tkr (18 141 tkr). Ökningen beror på ökade anslag från fonder och stiftelser samt offentliga bidrag som har utnyttjas under året. Verksamhetskostnaderna uppgick till 18 063 tkr (17 953 tkr). Ökningen härrör främst från ökade personalomkostnader. Årets resultat uppgick till -79 tkr (190 tkr).”

I tabellen på samma sida, liksom i årsredovisingen längre bak i samma dokument, är siffrorna korrekta.